

виятъ законъ за печата, не може и дума да става. Неговата сѣдба зарисѣше изключително отъ капризитѣ и политиката на Портата и вилаетскитѣ управители. За да се основе вестникъ, издателятъ трѣбваше да се сдобие съ ферманъ, което ставаше трудно. Изискваха се гаранции и задължения да не се критикува подъ никаква форма турскиятъ режимъ. Но това не бѣше достатъчно; на всѣки просителъ ферманъ не се даваше. Необходими бѣха, следователно, особни препорѣки, продължителни ходатайства на влиятелни и близки до Портата и султана лица, които почти винаги извършваха тази услуга срещу голѣмо парично възнаграждение. Често пѣти ферманътъ се вземаше на чуждо име, ако личността на издателя не вдъхваше особно довѣрие въ крѣговетѣ около управляващитѣ. Въ такъвъ случай издателятъ се задължаваше понѣкога да плаща годишно едно опредѣлено възнаграждение на носителя на фермана. Така напимѣръ Ив. Богоровъ, следъ несполучливия опитъ да закрепи своя вестникъ — „Българский Орелъ“ (първиятъ български вестникъ, излѣзълъ на 20 априлъ 1846 година въ Лайпцигъ) се премѣсти въ Цариградъ, кждето замисли издаването на „Цариградски вѣстникъ“. Споредъ Г. Раковски, Богоровъ презъ 1847 година правилъ нѣколко месеци наредъ несполучливи опити да се сдобие съ ферманъ. Най-сетне Раковски, който билъ по това време въ Цариградъ и се срѣщалъ съ Богорова, се сѣтилъ, че „тази работа“ може да се свърши „чрѣзъ одного българина, кой бѣше тогава въ царска служба и за добръ йсше случай въ министерство просвѣщения и земедѣлия. Той българинъ бѣше покойния Василяки отъ Върбица, село въ Преславско окръжие, 6 часа далечъ отъ Котила. Но той человекъ тогава не бѣ сѣкиму пристѣпенъ и трудно бѣше да му се предложи такова нѣщо, а най-паче отъ млади българи! Но, за счастие, той бѣше познатъ добръ съ покойнаго ми отца и съ Г. Хр. Тапчилеща. Тогава прѣдложихъ Г. Богоеву да поговори о тому съ Г. Хр. Тапчилеща, а азъ стѣ моя страна говорихъ покойному си отцу, който бѣше тогава въ Цариградъ и при кого стѣ дохождаше Василяки и по цѣли часове се разговаряхъ съ него. Отъ една страна покойний ми баща, а отъ друга страна Г. Хр. Тапчилеща придумаха и склонихъ Василяки да издействува такъвъ единъ ферманъ. Но покойний Василяки бѣше много интересантъ человекъ, кое го и накара на това нѣщо, а не нѣкаква си искра любовородности; защото за малко врѣме, той, кату издѣйствува такъвъ ферманъ на име си, иска да му се плаща годишно нѣщо си за това. Г. Богоевъ, сосъ сичка си каджрность, трѣбаше да склони на това, само да сполучи желаемата си народна цѣль¹⁾).

1) „Дунавски Лебедъ“, бр. 8. 1860 г.